

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział I	
Sądownictwo kryminalne	21
Sądy orzekające w sprawach kryminalnych	21
Uwagi wstępne	21
Tradycyjne formy i nazwy sądów miejskich	21
Sąd wójtowsko-ławniczy	26
Sąd radziecki	28
Sąd radziecko-ławniczy	29
Sąd z udziałem cechmistrzów	33
Podział czynności procesowych między sąd radziecki i wójtowsko-ławniczy	34
Połączone sądy różnych miast	39
Sąd mieszany miejsko-grodzki	42
Sądy miejsko-wiejskie	44
Sądy z udziałem innych osób spoza władz miejskich	46
Sądy wyższej instancji	48
Reformy lat dziewięćdziesiątych XVIII wieku	49
Składy orzekające	49
Problem orzekania sędziów we własnych sprawach	55
Miejsca posiedzeń sądów	56
Podsumowanie	58
Rozdział II	
Właściwość sądu	61
Uwagi wstępne	61
Właściwość rzeczowa	62
Właściwość osobowa	67
Mieszczanie	67
Chłopi	68
Szlachta	71
Żydzi	77
Inne osoby odpowiadające przed sądami miejskimi	83
Właściwość miejscowa	84
Podsumowanie	86

Rozdział III

Uczestnicy postępowania	89
Wprowadzenie	89
Oskarżyciel prywatny (prywatny instygator)	89
Instygator urzędowy	93
Delator	96
Pokrzywdzony	100
Oskarżony	101
Obrońca	103
Uwagi wstępne	103
Obrońcy w praktyce wymiaru sprawiedliwości	104
Obrońcy z wyboru i z urzędu	106
Ustanawianie obrońców z urzędu	108
Zmiana obrońcy w trakcie procesu	109
Osoby występujące w roli obrońców	110
Granice obrony	113
Uwagi końcowe	115
Pełnomocnik powoda (delatora)	116
Pisarz i inni urzędnicy sądowi	121
Pisarz	121
Woźny, hutman ratuszny, słudzy miejscy i kat	122
Inne osoby biorące udział w postępowaniu	124
Podsumowanie	125

Rozdział IV

Czynności przygotowawcze. Areszt tymczasowy	127
Protestacje, obdukcje i wizje	127
Czynności zmierzające do stwierdzenia faktu popełnienia przestępstwa oraz ustalenia i ujęcia sprawy	129
Areszt tymczasowy	135
Podstawy tymczasowego aresztowania. Areszt a rękojmięstwo	135
Areszt powoda (delatora)	140
Cele aresztowania	141
Organy i osoby dokonujące aresztowań	141
Miejsca przetrzymywania aresztantów	145
Warunki w aresztach	147
Czas pobytu w areszcie	150
Koszty	151
Odpowiedzialność za niesłuszne tymczasowe aresztowanie	153
Podsumowanie	154
Ekstradycja	154
Glejt	155
Przeszukanie	156
Zabezpieczenie dowodów i mienia	159
Wstępne przesłuchania oskarżonych i świadków	162
Inne sposoby zbierania dowodów	167
Uwagi końcowe	167

Rozdział V

Wszczęcie postępowania przed sądem	169
Uwagi wstępne	169

Skarga prywatna	169
Skarga publiczna	172
Współdziałanie po stronie powodowej instygatora i delatora	175
Skargi wnoszone przez gromady wiejskie, miasta i inne podmioty prawa publicznego	182
Polecenie lub żądanie rozpoznania sprawy	185
Przekazywanie spraw przez inne sądy	188
Wszczynianie postępowania z urzędu	190
Pozew i pozywanie	194
Gorący uczynek. Obwołanie	199
Oddanie oskarżonego do sądu – prezentacja	202
Propozycja, czyli skarga	207
Objęcie postępowaniem nowych oskarżonych	214
Problem obowiązywania zasady dyspozycyjności	215
Podsumowanie	217

Rozdział VI

Dowody. Zagadnienia wstępne	219
Uwagi wstępne	219
Bliższość do dowodu	219
Cieężar dowodowy	222
Problem ustalenia <i>corpus delicti</i>	223
Ocena dowodów i ich wartość. <i>In dubio pro reo</i>	224
Domniemanie niewinności	228

Rozdział VII

Dowód z dobrowolnych zeznań oskarżonego	229
Wstęp	229
Nazwa przesłuchań	231
Czas (umiejscowienie) przesłuchań	232
Przesłuchanie a odpowiedź na skargę	236
Przesłuchanie na wniosek czy z urzędu?	240
Organ prowadzący przesłuchania	243
Jawność czy niejawność przesłuchań?	246
Naciski na zeznających	247
Dane osobopoznawcze	250
Sposób przesłuchania	255
Przesłuchanie na podstawie przygotowanych pytań	255
Przesłuchanie w formie swobodnej wypowiedzi	259
Łączenie metod przesłuchania	262
Uwagi końcowe	264
Powtarzanie przesłuchań	265
Wielość oskarżonych – przesłuchanie „z osobna”. Konfrontacje	270
Szczególne formy składania zeznań	274
Przesłuchania połączone z okazaniem dowodów rzeczowych i zwłok	274
Zeznania na piśmie	274
Sposób zapisywania zeznań	275
Język przesłuchań i protokołów	279
Koszty przesłuchania	281
Podsumowanie	281

Rozdział VIII

Wymuszanie zeznań	283
Uwagi wstępne	283
Tortury	283
Tortury a zarzucane oskarżonemu przestępstwa. Częstotliwość wykorzystywania tortur w procesach karnych	283
„Persony od męki wolne”	285
Wniosek o zastosowanie tortur	286
Obrona przed odesłaniem oskarżonego na tortury	288
Decyzja sądu. Przesłanki i cele tortur	289
Czas i miejsce wykonywania tortur	299
Osoby asystujące przy torturach	301
Przebieg tortur	303
Sposoby torturowania	309
Miarkowanie zadawanych cierpień	314
Potwierdzanie zeznań składanych na torturach	317
Powtarzanie tortur	319
Skuteczność tortur	322
Przetrzymanie mąk i nieprzyznanie się do winy	323
Wykorzystywanie tortur w szczególnych celach	325
Zaliczanie tortur na poczet kary	326
Odpowiedzialność za bezpodstawne tortury	326
Koszty przeprowadzenia tortur	326
Uwagi końcowe	327
Chłosta	328
Chłosta jako wstęp do właściwych tortur	328
Chłosta jako odrębny środek przymusu	329
Podsumowanie	336

Rozdział IX

Zeznania świadków	337
Nazwa przesłuchań oraz czas ich przeprowadzenia	337
Wymogi stawiane świadkom	341
Liczba świadków	344
Zarządzenie inkwizycji (przesłuchania świadków)	346
Przysięga świadków	348
Organ prowadzący przesłuchanie	354
Sposoby przesłuchania. Interrogatoria	354
Problem jawności przesłuchań	361
Sposób protokolowania zeznań	363
Koszty	364
Zeznania osób niebędących świadkami	365
Oświadczenia delatora (powoda)	365
Zeznania gromad wiejskich i innych osób niebędących świadkami	367
Relacje urzędowe	368
Uwagi końcowe	369

Rozdział X

Przysięga dowodowa	371
Uwagi wstępne	371
Nakazanie przysięgi	372

Istota przysięgi i jej cele	372
Składający przysięgę – bliższosc do jej złożenia	376
Współprzysiężnicy	379
Czas, miejsce i sposób wykonania przysięgi	384
Rota	388
Skutki niezłożenia przysięgi	391
Możliwość uniknięcia przysięgi oskarżającej	392
Darowanie przysięgi	393
Koszty	393
Uwagi końcowe	394

Rozdział XI

Dokumenty, oględziny i inne dowody	395
Dowód z dokumentów	395
Szacowanie szkód, wydatków	397
Dowody rzeczowe i ich oględziny	397
Opinia biegłych	405
Eksperyment procesowy	412
Okazanie	413
Pławienie czarownic	413
Koszty	416
Uwagi końcowe	416

Rozdział XII

Rozprawa sądowa: ekscepcje, dylacje, spór merytoryczny	417
Uwagi wstępne	417
Ekscepcje	418
Dylacje	430
Spór merytoryczny (merytoryczna rozprawa)	433
Jawność rozpraw	446
Podsumowanie	448

Rozdział XIII

Wyrokowanie i wyrok	449
Nazwy i rodzaje orzeczeń	449
Prośba o wydanie wyroku	454
Narada nad wyrokiem	455
Wyrokowanie w przypadku większej liczby oskarżonych	461
Struktura i części składowe wyroku	462
Uwagi wstępne	462
Nagłówek	466
Oznaczenie sądu, stron, i streszczenie przebiegu procesu	467
Uzasadnienie faktyczne	470
Uzasadnienie kary i podstawa prawna wyroku	473
Wymierzenie kary. Uniewinnienie	477
Postanowienia dodatkowe	480
Formuła końcowa	484
Odmiennosci układu wyroku	485
Treść dekretów akcesoryjnych	487
Dodatkowe adnotacje	489
Wyroki uwalniające pod warunkiem poręczenia	490

Wyroki zaoczne	493
Ogłoszenie wyroku	494
Szczególne rodzaje rozstrzygnięć	496
Wyjście poza skargę	496
Orzeczenia w sprawach wątpliwych	498
Inne sposoby zakończenia postępowania	500
Uгода	500
„Umorzenie” postępowania. Submisje	505
Podsumowanie	508

Rozdział XIV

Apelacja i inne sposoby zmiany wyroku	509
Apelacja	509
Apelacja w dziełach prawników. Problem dopuszczalności apelacji w sprawach kryminalnych	509
Praktyka	511
Reformy lat dziewięćdziesiątych XVIII w.	519
Powaga rzeczy osądzonej a zmienianie wyroków z inicjatywy sądu i na skutek interwencji z zewnątrz	520
Zatwierdzanie wyroków w miastach prywatnych i duchownych	524
Zatwierdzanie wyroków przez sąd asesorski	529
Anulowanie wpisu	530
Podsumowanie	531

Rozdział XV

Postępowanie wykonawcze	533
Wprowadzenie	533
Rola oskarżyciela	533
Czas egzekucji	534
Przygotowanie się na śmierć	536
Dyspozycje majątkowe	538
Ostatnie zeznania	540
Miejsca wykonania kary śmierci i kar cielesnych oraz przebieg egzekucji	548
Wykonanie kary pozbawienia wolności	558
Wykonanie innych kar	559
Koszty egzekucji	561
Podsumowanie	563

Zakończenie	565
------------------------------	------------

Źródła i literatura	575
--------------------------------------	------------

Summary	617
Zusammenfassung	619